حقوق حیوانات

آیا گوشتخواران مالیات بیشتری پرداخت خواهند کرد؟

سپهر سلیمی

● جایزه نوبل اقتصاد ۲۰۱۸ ارتباط نزدیکی با محیط زیست داشت. یکی از دو برنده نوبل اقتصاد، ویلیام نوردهاس، استاد دانشگاه ییل است که یافته‌های مطالعات وی در رابطه با تعاملات جامعه و طبیعت است. «الگوی ارزیابی یکپارچه» که او ارائه داده امروزه به‌طور گسترده‌ای برای شبیه‌سازی نحوه تعامل و آثار دوجانبه اقتصاد و اقلیم استفاده می‌شود؛ به‌طوری‌که پیامدهای مداخلات سیاست‌گذاری در تغییرات اقلیم عموما با استفاده از این الگو توضیح داده می‌شوند و مواردی مانند آثار مالیات بر سوخت‌های فسیلی مثال‌هایی برای کاربرد این الگو هستند.

به‌عبارت خیلی ساده نوردهاس می‌گوید مالیات باید براساس «ردپای کربن» محاسبه شود. نوبل اقتصادی امسال را نقطه اتصال دانش و طبیعت به اقتصاد نامیده‌اند اما ارتباط آن با حیوانات و حقوق حیوانات چیست؟

به گزارش سازمان غذا و کشاورزی سازمان ملل، ۱۴.۵ درصد آلودگی گازهای گلخانه‌ای در جهان توسط دام‌ها ایجاد می‌شود و ۶۵ درصد آلودگی صنعت دام را گوشت‌های گاو و لبنیات تشکیل می‌دهند. بانک جهانی اعلام کرد که دامداری مسئول تخریب بیش از ۹۱ درصد از جنگل‌های آمازون و حدود ۸۰ درصد از جنگل‌های سطح کره زمین است. همین تخریب زیستگاه‌ها باعث میزان بی‌سابقه‌ای از انقراض گونه‌ها شده است.

محصولات دامی تأثیرات زیادی بر محیط زیست می‌گذارند و تقریبا در اکثر بخش‌های تغییرات اقلیمی، مانند کم‌آبی، آلودگی‌های هوا و منابع آبی، فرسایش خاک، کاهش تنوع زیستی و تولید گازهای گلخانه‌ای و گرمایش زمین ردپایی از خود به‌جای گذاشته‌اند. هر ۳۰۰ گرم گوشت به اندازه ۱۱۳ کیلومتر حرکت یک ماشین دی‌اکسیدکربن تولید می‌کند. گاوهای دامداری‌ها متان تولید می‌کنند که تأثیر گلخانه‌ای آن ۲۳ برابر کربن‌دی‌اکسید است. تنها یک گاو می‌تواند تا ۵۰۰ لیتر متان در روز تولید کند. در کل، به‌ازای هر کیلو گوشت گاوی که تولید می‌شود، ۲۷ کیلو CO_2 متصاعد می‌شود. گاوها همچنین تولیدکننده‌های بسیار ناکارآمدی برای غذا هستند. به‌طوری‌که هفت کیلو غله برای هر کیلو از گوشت بدنشان نیاز دارند.

مرغ تأثیر زیست‌محیطی کمتری نسبت به چارپایان دارد. تولید هر کیلوگرم مرغ تقریبا هفت کیلو CO_2 تولید می‌کند که تقریبا معادل یک‌چهارم گوشت گاو است. به‌خاطر مصرف منابع کمتر، تولید یک کالری از پروتئین مرغ، حدود شش کالری سوخت فسیلی نیاز دارد. در مورد گوشت گاو این مقدار ۲۰ تا ۴۰ است.

سالانه حدود ۷۵ میلیارد حیوان در صنعت دامپروری تولید می‌شود و به مصرف خوراک انسان می‌رسد. باید دید با توجه به افزایش افسارگسیخته گرمایش جهانی -به شکلی که اخیرا گفته شده حتی تعهدات پیش‌بینی‌شده در اجلاس پاریس نیز کافی نخواهد بود- و از طرفی نقش صنعت دامپروری و گوشت‌خواری بر نابودی محیط زیست و تولید گاز کربنیک، آیا دولت‌ها به سمت عملیاتی‌کردن مدل‌های اقتصادی نظیر نوردهاس خواهند رفت؟ عجیب نخواهد بود که اگر روزی محصولات گوشتی مالیات بیشتری از محصولات گیاهی داشته باشند.

بررسی وضعیت تولید و عرضه هنرهای دستی در شرایط نوسانات ارز و ارزش پول ملی

پیش‌نیازهای صادرات ۲ میلیارد دلاری صنایع دستی

عکس: ایرنا

شرق: «فرصتی طلایی که از دست رفت»؛ این تعبیری است که فعالان عرصه صنایع دستی درباره وضعیت این روزهای اقتصاد کشور و به صورت مشخص برای تولید محصولات و هنرهای تولیدشده به دست هنرمندان داخلی از آن یاد می‌کنند. ماجرا از این قرار است در شرایطی که پول ملی در برابر ارزهای خارجی ارزش خود را به میزان چشمگیری از دست داده است، با فراهم‌کردن شرایط برای تولید و صادرات محصولاتی از جنس صنایع دستی که صفر تا صد تولید و مواد اولیه آنها داخلی است، می‌توانستیم از موقعیت پیش‌آمده یک فرصت طلایی برای رونق بیش از پیش محصولات این عرصه فراهم کنیم. بااین‌حال، آن‌گونه که فعالان این حوزه می‌گویند، این اتفاق آن‌طور که باید رخ نداد و وضع قوانین عجیب‌وغریب و دست‌وپاگیر و همچنین چابک‌نبودن و آمادگی‌نداشتن بخش‌های مختلف مرتبط اعم از سازمان میراث فرهنگی، گمرک، بخش اقتصادی دولت و...، منجر به آن شد که شرایط پیش‌آمده نه‌تنها کمکی به بهبود وضعیت صنایع دستی کشور نکند، بلکه ممکن است در آینده حتی مشکلات این بخش را بیشتر هم بکند.

با این همه، البته مسئولان سازمان میراث فرهنگی کشور نظرات متفاوتی دارند. چند روز پیش و در مراسم تجلیل از برگزیدگان سی‌امین نمایشگاه ملی صنایع دستی که با حضور رئیس و معاونان سازمان میراث فرهنگی برگزار شد، پویا محمودیان، معاون صنایع دستی این سازمان، در خبری اعلام کرد: «بر اساس آمار رسمی گمرک جمهوری اسلامی ایران، در شش‌ماهه اول امسال بیش از ۱۰۷میلیون دلار صادرات صنایع دستی انجام شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۹.۵ درصد رشد داشته است».

محمودیان همچنین گفت: «در روز ملی صادرات، دو صادرکننده نمونه از استان خراسان‌رضوی و استان همدان از بین فعالان صنایع دستی انتخاب شدند و امیدواریم با حمایت و تدوین یک سیاست علمی بتوانیم جایگاه صنایع‌دستی کشور را ارتقا دهیم و در صادرات حرف‌های مهمی برای گفتن داشته باشیم».

علی‌اصغر مونسان، معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، نیز در این مراسم با اشاره به مشکلات پیش‌آمده در کشور گفت: «شرایط حال حاضر مشکلاتی را برای بخش‌های مختلف ایجاد کرده است، اما با حمایت‌های دولت سعی کرده‌ایم بخش صنایع دستی را از این تلاطم‌ها دور نگه داریم و بتوانیم با کمک‌هایی که از دولت می‌گیریم، مسیر را برای این بخش هموارتر کنیم». مونسان همچنین خطاب به هنرمندان و فعالان صنایع دستی خاطرنشان کرد: «همه بخش‌های سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در کنار شما خواهند بود و امیدواریم بتوانیم به عدد دو میلیارد دلار در صادرات صنایع دستی دست پیدا کنیم».

اما آیا واقعا آن‌گونه که رئیس سازمان میراث فرهنگی می‌گوید، بخش صنایع دستی از تلاطم‌های این روزهای وضعیت اقتصادی کشور در امان مانده است؟ آیا می‌توان به عدد دو میلیارد دلار در صادرات صنایع دستی دست یافت؟

رئیس سازمان گردشگری و صنایع دستی در شرایطی از تلاش برای رسیدن به دو میلیارد دلار صادرات صنایع دستی می‌گوید که بر اساس آمارهای موجود، ارزش صادرات کل صنایع دستی ایران در سال ۹۶ بدون درنظرگرفتن فرش و زیورآلات، ۲۸۱ میلیون دلار و با درنظرگرفتن آنها ۵۰۰ میلیون دلار بوده است. رسیدن به صادرات دومیلیارددلاری در این صنعت یعنی رشدی چهاربرابری.

آیا با شرایط موجود و کاهش ارزش ریال، امکان رسیدن به هدف دومیلیارددلاری اساسا ممکن و شدنی است؟ کارشناسان و فعالان حوزه صنایع دستی در این زمینه چه نظری دارند و چه می‌گویند و آیا شرایط اقتصادی این روزهای کشور به کمک این بخش آمده یا به ضررشان منتهی شده است؟

همین سؤال و سؤالاتی دیگر از این دست را با فعالان حوزه تولید و صادرات صنایع دستی مطرح کردیم. آنچه در ادامه می‌آید، پاسخ به این پرسش‌هاست.

عبداللهی، از فعالان حوزه صنایع دستی، در پاسخ به این سؤال که آیا رسیدن به عدد دو میلیارد دلار صادرات صنایع دستی با توجه به نرخ کنونی ارز در بازار ممکن است و وضعیت کلی و چشم‌انداز صنایع دستی کشور را چگونه می‌بینید، این‌طور می‌گوید: «این تحلیل و عدد و رقم به‌وضوح اشتباه است و درست درنمی‌آید؛ چراکه با توجه به وضعیت واقعی موجود، رساندن میزان صادرات از ۵۰۰ میلیون دلار به دو میلیارد دلار، یعنی افزایش حداقل هشت تا ۱۰برابری تولید و صادرات صنایع دستی کشور؛ این یعنی تولید اشتغال در این حوزه باید به همین اندازه رشد کند، آیا اساسا چنین چیزی ممکن است؟ با قطعیت باید به این سؤال پاسخ منفی داد؛ چراکه میزان صادرات سال ۹۶ با دلار چهارهزارتومانی محاسبه شده و به رقم ۵۰۰ میلیون دلار رسید. حالا باید در نظر گرفت که نرخ دلار در بازار کشور حداقل ۱۴ هزار تومان است؛ این یعنی هم میزان خود صادرات باید چهار برابر بشود و هم از این طرف قیمت حدود سه تا چهار برابر شده است. چطور می‌توان با دلار ۱۴هزارتومانی به عدد دو میلیارد دلار صادرات صنایع دستی رسید؟ این رقم یعنی صادرات ۲۸ هزار میلیارد تومانی صنایع دستی که حتی از رؤیا و خیال‌پردازی هم بیشتر است».

اگر برنامه‌ریزی هوشمندانه و دقیقی داشتیم، می‌توانستیم از وضعیت اقتصادی پیش‌آمده برای رونق بازار صنایع‌دستی و افزایش فروش و صادرات آثار به کشورهای دیگر بهره ببریم، ولی وضعیت کنونی نه‌تنها چنین چشم‌اندازی را نشان نمی‌دهد، بلکه حتی ترس این وجود دارد که همین موقعیت و شرایط کنونی را هم تخریب کند و از بین ببرد

این فعال حوزه صنایع دستی همچنین می‌گوید: «به این نکته باید توجه کرد که قیمت صنایع دستی با ریال محاسبه می‌شود، مثلا نرخ خرید یک فرش یا سفال یا حصیر یا هر نوع دستبافتی که در یک گوشه کشور تولید می‌شود مگر نسبت به سال گذشته چقدر تغییر کرده است؟ در بیشترین حالت هر محصول صنایع دستی به نسبت پارسال بین ۱۰ تا ۲۰ درصد قیمتش بیشتر شده، ولی دلار چهاربرابر شده است. رسیدن به رقمی که رئیس سازمان میراث فرهنگی از آن سخن می‌گوید شبیه این است که ما از تولیدکننده صنایع دستی در فلان روستای خراسان یا اصفهان کالایی را سال گذشته با هر قیمتی می‌خریدیم، الان هم‌راستا با افزایش چهاربرابری قیمت دلار، ما هم آن را با همین میزان افزایش بخریم، اما اساسا چنین چیزی شدنی نیست. یک حالت دیگر ماجرا این است که تولید و صادرات صنایع دستی به اندازه‌ای افزایش پیدا کند که هم رشد چهاربرابری قیمت را پوشش دهد و هم رشد چهاربرابری میزان صادراتی که رئیس سازمان از آن سخن می‌گوید، این هم خیلی محاسبه غیرواقعی و خیال‌پردازانه‌ای است».

آرش حیدریان، فعال حوزه تولید و صادرات صنایع‌دستی نیز درباره بهره‌گیری حوزه صنایع‌دستی کشور از وضعیت پیش‌آمده برای نرخ برابری ریال در مقابل ارزهای خارجی به‌منظور افزایش صادرات، به «شرق» این‌طور می‌گوید: «اگر برنامه‌ریزی هوشمندانه و دقیقی داشتیم، می‌توانستیم از وضعیت اقتصادی پیش‌آمده برای رونق بازار صنایع‌دستی و افزایش فروش و صادرات آثار به کشورهای دیگر بهره ببریم، ولی وضعیت کنونی نه‌تنها چنین چشم‌اندازی را نشان نمی‌دهد، بلکه حتی ترس این وجود دارد که همین موقعیت و شرایط کنونی را هم تخریب کند و از بین ببرد».

به گفته حیدریان، بخشی از صنایع‌دستی ما کالاهایی هستند که بالای ۹۰ درصد تولید داخل حساب می‌شوند؛ بدون وابستگی به مواد اولیه وارداتی. او می‌افزاید: «می‌شد و می‌توانستیم با کارکردن روی این محصولات به صادرات آنها کمک کنیم اما مسئله این است که صادرات خودش یک شرایط متعادل و باثبات می‌خواهد. اتفاقی که در ماه‌های اخیر افتاده و خود ما هم آسیب آن را دیده‌ایم، این بوده که کلی مشتری جنس از ما خرید کرده‌اند، بعد به دلیل اینکه الان گمرک برای بازگشت پول کالاهای صادرشده از ما تعهد می‌گیرد، گفتند ما اصلا جنس را نمی‌خواهیم و برای ما نفرستید. این فقط یکی از مشکلات است».

این صادرکننده صنایع‌دستی در ادامه می‌گوید: «طبق قانونی که وضع شده است، الان گمرک می‌گوید شما باید ارزش دلاری کالا و محصولی را که از کشور خارج می‌کنی، در کمتر از هفت ماه به داخل برگردانی. تعهد هم می‌گیرند. در اقتصاد دنیا چنین چیزی تعریف‌شده نیست. ممکن است اصلا من نوعی این کالا را که خارج کردم بیشتر از هفت ماه نگه دارم تا آن را در یک نمایشگاه عرضه کنم. ممکن است یک سال طول بکشد تا به فروش برسد. با این وصف، چطور پولش را تا هفت ماه می‌شود برگرداند؟ مشکل هم فقط این نیست، از ما می‌خواهند آن پول را هم در سیستم نیما به یک صرافی مجاز بفروشیم. من نمی‌گویم این قوانین کلا درست نیست ولی دست‌کم برای چیزی مثل صنایع‌دستی که کالای استراتژیکی هم نیست، این قوانین نه تنها اثر مثبتی ندارد که اثرات منفی هم می‌گذارد. اینها ریسک کار را بالا می‌برد و فعالان این حوزه را ترغیب به تعطیلی و عدم فعالیت می‌کند. صادرکننده صنایع‌دستی با خود می‌گوید اصلا چه کاری است که خودم را درگیر این همه بوروکراسی و قوانین بکنم. آن هم در شرایطی که ممکن است کالای من اصلا در این مدت به فروش نرسد».

حیدریان می‌گوید: «مشکلات حوزه صنایع‌دستی البته یکی و دو تا نیست؛ این بی‌ثباتی و عوض‌شدن هفتگی و گاهی روزانه قوانین برای صادرات و همین‌طور قیمت‌ها هم شرایط را بدتر کرده است؛ ما الان نمی‌توانیم به مشتری قیمت دهیم چون نمی‌دانیم یک‌ماه دیگر قیمت چند است. چطور در این شرایط می‌شود با آن طرف کار کرد؟ البته باید تأکید کنم این نکاتی که مطرح می‌کنم درباره اینکه یک نفر مقداری صنایع‌دستی از ایران خارج کند و بفروشد، نیست. یا اینکه تعدادی توریست خارجی که به کشور آمده‌اند با قیمت ریالی صنایع‌دستی بخرند و از این ارزانی لذت ببرند؛ اینها ملاک وضعیت و بازار صنایع‌دستی کشور نیست. شاید این برای آن توریست جذاب باشد، اما این جذابیت باعث استمرار کار فعالان و هنرمندان حوزه صنایع‌دستی نمی‌شود.

استمرار اول از همه یک ثبات می‌خواهد؛ اینکه بدانی یک ماه دیگر یا شش ماه دیگر چه اتفاقی می‌افتد. قوانین گمرک چطور خواهد شد. شما ببینید فقط در شش ماه گذشته، قوانینی که درباره بازگشت ارز حاصل از صادرات در گمرک گزارش شده چندتاست و چندبار تغییر کرده است؟ این حجم از بی‌ثباتی قطعا مخرب است. حالا به این موارد باید تغییر نرخ و گرانی حمل‌ونقل و بیمه کالا، تحریم‌های مبادلات بانکی و... را هم اضافه کرد».

خبر

الگو می‌خواهد مهارت‌های بومی با پژوهش به صنعت برسد

● دکتر صادق واعظ‌زاده، رئیس مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، تأکید کرد: نحوه طراحی و تصویب الگو که در فراخوان رهبر معظم انقلاب تعیین شده، نمونه‌ای از تصمیم‌گیری و اداره کشور با مشورت جمعی نخبگان است.

پیرو فراخوان رهبر معظم انقلاب اسلامی از ارکان نظام و نخبگان دانشگاهی و حوزوی کشور پیرامون الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، نشست هم‌اندیشی نیم‌روزه‌ای با حضور حدود صد نفر از اندیشمندانی که در هفت سال گذشته در تدوین الگوی پایه اسلامی ایرانی پیشرفت نقش داشته‌اند، صبح روز(پنجشنبه ۲۶ مهر) برگزار شد.

دکتر صادق واعظ‌زاده، رئیس مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، در این نشست گفت: وقتی به مشکلات امروز کشور فکر می‌کنیم ممکن است اقدامات ضروری و فوری که باید انجام شود، فکرکردن به آینده بلندمدت کشور را مشکل جلوه دهد، اما وقتی به ریشه‌های عمیق و قدیمی این مشکلات توجه می‌کنیم می‌فهمیم که علاوه‌بر اقدامات فوری، کارهای اساسی و طولانی‌مدتی باید انجام شود تا مسائل کشور به‌طور اساسی حل شود. یک کارکرد الگوی پیشرفت، ایجاد تعادل و هماهنگی بین کارهای فوری و کوتاه‌مدت و زودبازده و کارهای اساسی و بلندمدت است.

واعظ‌زاده خاطرنشان کرد: با مشاهده بعضی تصمیمات لازم و فوری و مقبولِ همگان در کشور که به‌درستی اجرا نمی‌شود، باید پاسخ بدهیم که تهیه الگو برای دهه‌های آینده به چه کاری می‌آید، اما وقتی آینده‌نگری بعضی کشورهای دیگر را مشاهده می‌کنیم که با وجود مشکلاتی بعضا بزرگ‌تر از مشکلات ما برای دهه‌های آینده برنامه‌ریزی می‌کنند، تهیه و اجرای الگوی پیشرفت را ضروری می‌یابیم.

او افزود: جابه‌جایی قدرت در سطح جهان بین دو جنگ جهانی پدید آمد و آمریکای شمالی جای اروپا را در سکوی اول قدرت اقتصادی و سیاسی گرفت. خیلی از مطالعات آینده‌پژوهانه جابه‌جایی دیگری را در توزیع قدرت در دنیا پس از صد سال از جابه‌جایی اول پیش‌بینی می‌کنند و نشانه‌های آن را در تحولات امروز جهان می‌بینند. امروز آسیا آبستن تحولات سرنوشت‌ساز جهان است. در ۱۰ سال گذشته سریع‌الرشدترین GDP در مناطق دنیا متعلق به اقتصاد نوظهور و درحال‌توسعه قاره ما است. رشد آسیا ناشی از شکوفایی برنامه‌ریزی‌شده ظرفیت‌های وامانده آسیا خواهد بود. ایران چهارراه جغرافیایی و تمدنی آسیاست. به گواهی تاریخ هر تحول فراملی که بر آسیا بگذرد، از این چهارراه می‌گذرد. اگر آماده نباشیم، حتی تحولات خوب برای آسیا ممکن است برای کشور ما خوب نباشد. همان‌طورکه پایان جنگ جهانی دوم برای ایران با مصائب زیادی همراه بود. باید بکوشیم از فرصت‌های تحول و جابه‌جایی جایگاه کشورها در نیم‌قرن آینده که در آسیا متمرکز شده است سود ببریم. حضور ضروری و مفید ایران در تحولات آسیا به معنی غفلت از رقابت و تعامل با غیرآسیا نیست. همان‌طورکه کشورهای بزرگ آسیا مثل چین و هند، تعاملات گسترده‌ای با غیرآسیا دارند. به گفته عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی، در الگوی پیشرفت بر رسیدن ایران به جایگاه مناسب خود از طریق فعال‌کردن موقعیت‌های ارتباطی ایران تأکید شده و توقف خام‌فروشی منابع طبیعی کشور با ایجاد زنجیره تولید ارزش افزوده از مواد خام کشور خواسته شده است و برای این منظور تسهیل ورود کارآفرینان دانشی به عرصه اقتصاد و توسعه شبکه‌های علم، فناوری و نوآوری و احیای بازارهای تولیدی تخصصی تدبیر شده است.

جدول ۳۲۳۶ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- تنه درخت- تقویم- از زیبایی‌های آسمان ۲- از همسران حضرت محمد(ص)- دیرینه- تک‌نوازی در موسیقی ۳- خمیدگی کاغذ- خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران- از پوشاک زنانه ۴- شکافته‌شده- بوته گل- پاک و پاکیزه ۵- فرمان‌ها- پایتخت کانادا ۶- قارچ ذره‌بینی در خمیر ترش- عطشان- نوجوان بزهکار که در مرکز اصلاح و تربیت نگهداری می‌شود ۷- فیلسوف ماتریالیست فرانسه در قرن هجدهم- مخفی- ام‌الخبائث ۸- زمان حاضر- از اجزای سازنده اتم- پول ۹- حرف دهن‌کجی- اتومبیل- آماسیده ۱۰- شهری در مشرق آلمان- سمیع- اسب سیاه ۱۱- انباشتگی- از مراکز مهم مذهبی و فرهنگی در هندوستان ۱۲- زاده چارپایان- هلاک‌کننده- دیکتاتور نژادپرست آلمان ۱۳- فطری- ساختمان- دریا ۱۴- از آنیم و در آنیم و برآنیم- سرباز نیروی دریایی- کشوری در شمال کارائیب ۱۵- دسته‌ای از مو در جلو پیشانی- پیامبری ملقب به خلیل‌الله- پوتین.

عمودی:

۱- کامل‌نشده- جانور- فاصله میان دونقطه ۲- داستان بلند- الهی- ظرف سفالی دهان‌گشاد ۳- زیر خاک پنهان‌کردن- خویشاوند- قطع رابطه زن‌وشوهر ۴- در نقاشی و تذهیب به‌عنوان رنگ آبی به کار می‌رود- بیرونی ۵- زن گندمگون- جوجه‌تیغی- از گناهان کبیره ۶- ارسباران امروزی- زاده‌شده- به سختی یافت می‌شود ۷- ارزیابی ذهنی- ناز و غمزه- طرف ۸- قصه‌گوی سنتی- دورترین سیاره از خورشید- نامی دخترانه ۹- نام آذری- هنرمند- وسیله‌ای برای برقراری ارتباط تصویری اینترنتی ۱۰- خجستگی- برادر پیران ویسه- از رنگ‌های اصلی ۱۱- پرنده‌ای از راسته شکاریان- خیانت در آن روا نیست- ثلاثه دیدنی مصر باستان ۱۲- نشان‌دادن- نمایش‌نامه متنوع ۱۳- گواه‌مندی- دستیار- دشمن آتش ۱۴- نوعی بالاتنه- کاسه سر- از مرکبات ۱۵- امر به رفتن دارد- از نام‌های دوزخ- آنچه از نظر شرع حرام است.

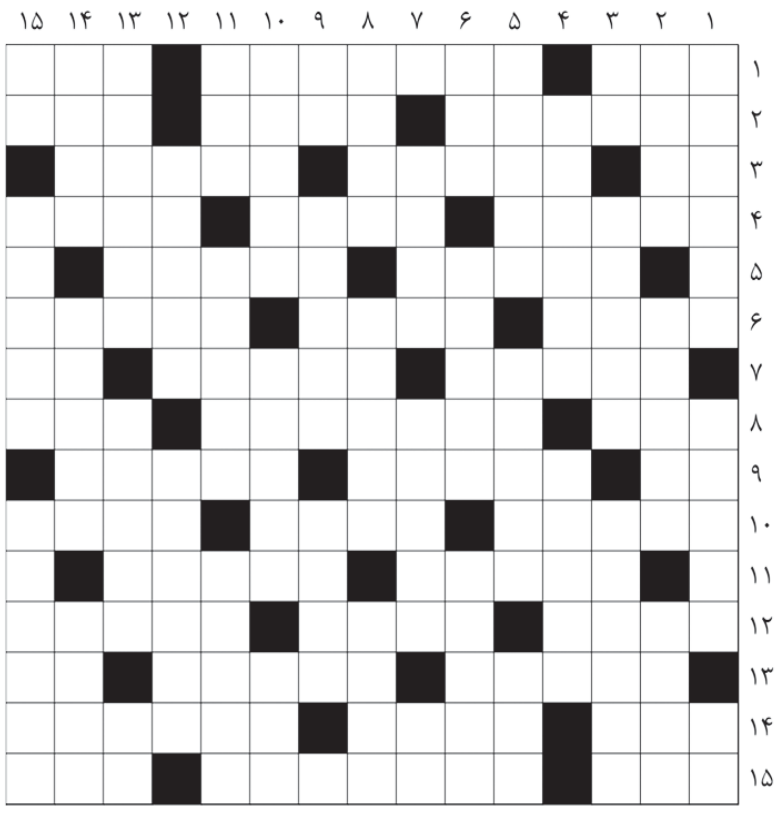

حل سودوکو سخت

۶	۴	۵	۱	۳	۸	۲	۷	۹
۲	۱	۹	۴	۶	۷	۳	۵	۸
۸	۷	۳	۹	۲	۵	۴	۱	۶
۷	۳	۲	۸	۴	۶	۵	۹	۱
۱	۶	۸	۳	۵	۹	۷	۲	۴
۵	۹	۴	۷	۱	۲	۶	۸	۳
۹	۸	۶	۲	۷	۳	۱	۴	۵
۳	۲	۱	۵	۹	۴	۸	۶	۷
۴	۵	۷	۶	۸	۱	۹	۳	۲

حل سودوکو ۲۲۳۱

۵	۳	۶	۸	۲	۱	۴	۹	۷
۱	۹	۴	۷	۶	۳	۲	۸	۵
۲	۸	۷	۵	۴	۹	۳	۶	۱
۷	۲	۵	۶	۱	۸	۹	۳	۴
۹	۶	۱	۳	۷	۴	۵	۲	۸
۸	۴	۳	۲	۹	۵	۱	۷	۶
۴	۷	۸	۱	۳	۲	۶	۵	۹
۳	۵	۹	۴	۸	۶	۷	۱	۲
۶	۱	۲	۹	۵	۷	۸	۴	۳

جدول ۳۲۳۵

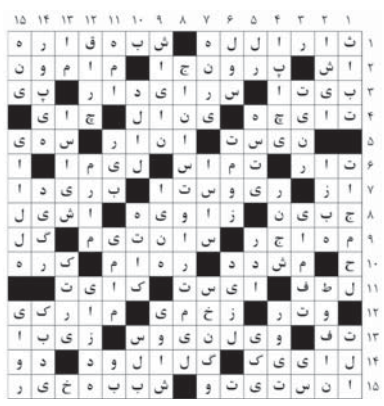

سودوکو سخت ۲۲۳۲

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

	۳				۱		۵	۲
		۴						
	۵			۸		۴	۳	
				۴				۹
	۴		۷		۹		۶	
۷				۲				
	۷	۸		۳			۴	
						۱		
۶	۱		۹				۷	

سودوکو ساده ۲۲۳۲

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۴			۱			۶		
۱		۵	۲	۹	۸			۴
	۸		۳			۵		۲
	۹					۴		
		۷				۱		
		۱					۹	
۲		۴			۳		۵	
۹			۶	۵	۴	۸		۱
		۶			۱			۷